

Framkomlighet i Region X

iter8

Var bussarna tappar tid, hur mycket det kostar och vilka platser som väger tyngst

Från: iter8 AB · Org.nr 559591-9423

Datum: 2026-10-15

Underlag: Uppmätta bussturer i en svensk region · 35 vardagar, hösten 2026

Avser: Alla busslinjer i Region X · 898 problemsträckor på 615 platser · maskerad version

Kontakt: Eva-Marie Wenehed · +46 70 738 68 81 · eva-marie@iter8.se

Sammanfattning

- **Regionens bussar förlorar 349 fordonstimmar varje vardag i ojämnr framkomlighet.** Det är tiden som turerna i genomsnitt tar längre än en bra tur genom samma sträcka – omkring 1,3 minuter per tur i hela regionen.
- **Den dolda förseningen är större: 570 fordonstimmar per vardag.** Så mycket luft behövs i tidtabellerna för att nio turer av tio ska hinna – 3,2 minuter per tur i eftermiddagsrusningen. Tiden betalas av alla turer, också de som kommer fram i tid och väntar vid ändhållplatsen.
- **97 procent av förlusten ligger i städerna, 2 procent på det nationella vägnätet.** De tre största städerna står tillsammans för 87 procent av städernas förlust – den största ensam för 54 procent.
- **Den största platsen är Plats A1 i Stad A:** 18,3 fordonstimmar per vardag, 13 linjer. Problemen är koncentrerade – de 20 platser som beskrivs i kapitel 4 står för 33 procent av länets förlust.

Så har vi räknat

Underlaget är alla uppmätta bussturer i en svensk region (här kallad Region X) på 35 rena vardagar, 17 augusti–2 oktober 2026. Turerna är kopplade ned till varenda litet vägsegment, och vi följer varje tur sträcka för sträcka. Vi har tagit med de sträckor där restiden varierar mer än normalt mellan turerna. Tiden vid hållplatsen räknas inte, eftersom den beror på resenärer och reglering, inte framkomlighet: varken hållplatszonen eller sträckor där ett hållplatsläge står inom 30 meter på samma sida av gatan ingår.

Sträckor som bussarna kör i följd, högst 100 meter isär och utan hållplats emellan, bildar en **kedja** – till exempel tillfarten till en korsning och svängen genom den. Tiden summeras tur för tur genom kedjan, och bara kedjor där skillnaden mellan en långsam tur (P90) och en snabb tur (P10) är minst 15 sekunder ingår: 898 kedjor. Kedjor som ligger inom 40 meter från varandra – alla riktningar i samma korsning – bildar en **plats**: 615 platser.

Två sträckor är borttagna efter granskning: en där bussen står still en till tre minuter dygnet runt vid en ny station – ett stopp, inte framkomlighet – och en med pågående vägbygge under hela perioden (se kapitel 3).

Genomsnittlig förlust = medelkörtiden genom kedjan i varje tidsband minus dygnets P25 för samma kedja och körväg, gånger antalet planerade turer som passerar. P25 är tiden som var fjärde tur klarar – en realistisk bra tur, inte den bästa.

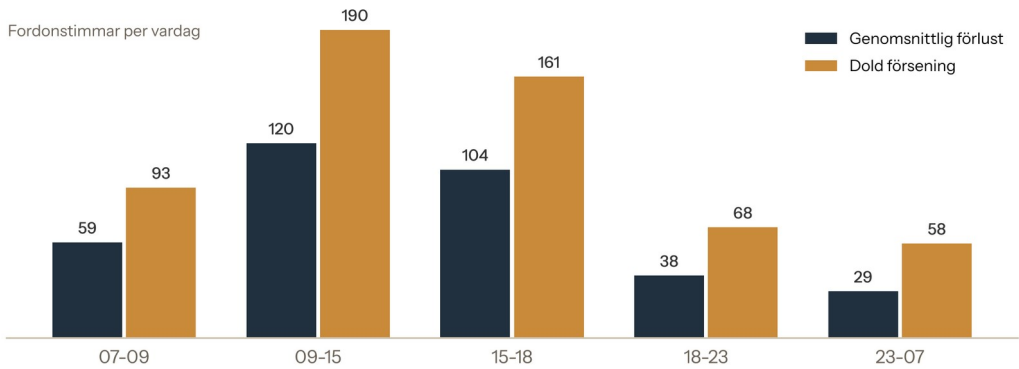
Dold försening = P90 minus P25, räknat för hela körvägen. Vi summerar först tiden genom alla problemkedjor på samma linje, körväg och hållplatslista tur för tur, tar P90 av summan per tidsband och drar av summan av kedjornas P25. Ordningen spelar roll: att i stället lägga ihop P90 kedja för kedja ger 916 fordonstimmar, 61 procent för mycket, eftersom en tur sällan har otur överallt samtidigt.

Vi redovisar per tidsband, inte per avgångstid. En enskild avgång har drygt 30 mätningar i perioden, och P90 blir då den tredje eller fjärde sämsta turen – för osäkert att bygga tidtabell på.

1. Ojämn framkomlighet kostar 349 fordonstimmar per vardag

349 fordonstimmar genomsnittlig förlust per vardag	570 fordonstimmar dold försening per vardag	3,2 min luft per tur i eftermiddagsrusningen	61 % överskattning om P90 summeras per kedja
--	---	--	--

Förlusten är störst dagtid och i eftermiddagsrusningen, när flest bussar kör. Per tur är det eftermiddagen som är tyngst: en genomsnittlig tur förlorar 2,0 minuter mot en bra tur, mot 0,9 minuter på natten.

Fordonstimmar per vardag och tidsband. Genomsnittlig förlust (navy) och dold försening (ockra). Källa: iter8.

Tidsband	Turer per vardag	Förlust, fordonstim	Förlust per tur, min	Dold försening, fordonstim	Luft per tur, min
07-09	2 032	59	1,7	93	2,7
09-15	4 511	120	1,6	190	2,5
15-18	3 023	104	2,0	161	3,2
18-23	2 176	38	1,0	68	1,9
23-07	1 924	29	0,9	58	1,8
Hela dygnet	13 665	349	1,5	570	2,5

Turer = planerade turer per vardag på körvägar som passerar minst en problemkedja. Källa: iter8.

Den dolda förseningen är 1,6 gånger så stor som den genomsnittliga förlusten. Skillnaden är priset för osäkerheten: tidtabellen måste ha tid för den dåliga dagen, och de turer som går bra står och väntar in den.

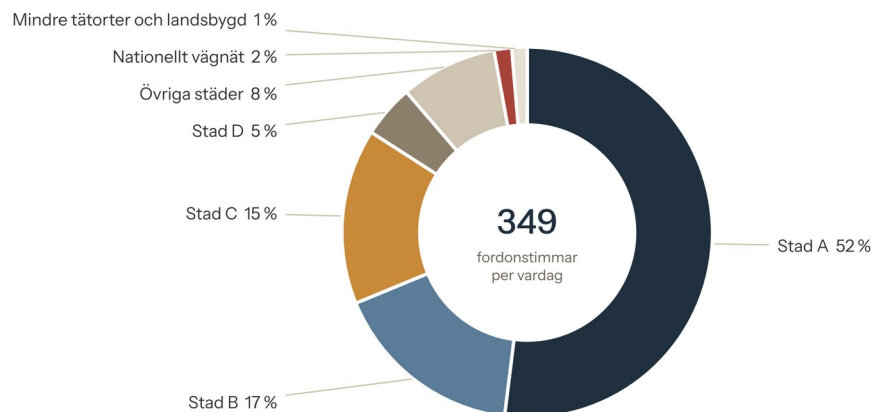
Mest luft per tur i eftermiddagsrusningen

Linje och körväg	Problem-kedjor	Förlust per tur, min	Luft per tur, min
Körväg 1	21	7,6	10,1
Körväg 2	16	7,0	9,3
Körväg 3	16	6,8	9,2
Körväg 4	20	6,2	8,8
Körväg 5	12	4,8	8,1

Körvägar med minst fyra turer i eftermiddagsrusningen och minst 30 mätta turer, en körväg per linje. Källa: iter8.

2. 97 procent av förlusten uppstår i städerna

Nästan all förlorad tid uppstår på gator i kommunernas centralorter. Det nationella vägnätet – motorvägar, stamvägar och de större vägarna utanför centralorterna – står för 2 procent. Där är problemen få och korta: oftast en korsning eller cirkulationsplats där en landsvägsbuss kör in i en tätort.

Andel av den genomsnittliga förlusten (349 fordonstimmar per vardag) per stad och vägnät. Källa: iter8.

Stad eller vägnät	Platser	Förlust, fordonstim/var dag	Andel, %
Stad A	126	181,5	52,0
Stad B	64	58,8	16,8
Stad C	57	53,4	15,3
Stad D	35	16,1	4,6
Stad E	17	5,2	1,5
Stad F	9	5,1	1,5
Stad G	12	3,3	0,9
Stad H	21	2,9	0,8
Stad I	12	2,6	0,7
Stad J	17	2,2	0,6
Övriga städer	89	8,2	2,3
Nationellt vägnät	62	5,4	1,5
Mindre tätorter och landsbygd	94	4,7	1,3
Region X totalt	615	349,3	100

Plats = problemkedjor inom 40 meter från varandra, alla riktningar. Stad = kommunens centralort. Källa: iter8.

SÅ HAR VI DELAT

Indelningen bygger på vägens klass och läge. Motorvägar och stamvägar räknas alltid som nationellt vägnät, liksom större vägar utanför kommunens centralort. Allt inom centralorten räknas till staden – också genomfarter som staten är väghållare för. Andelen på det nationella vägnätet är därför snarare en undre gräns.

3. De största problemen sitter i ett fåtal korsningar

Här är de fem platser som kostar mest tid i de tre största städerna – Stad A, B och C – samt på det nationella vägnätet. Tabellen visar hur stort problemet är i hela systemet: hur många linjer och turer som passerar, hur mycket tid som förloras och hur stor andel av stadens förlust platsen står för.

Stad A: fem platser står för 32 procent av förlusten

Nr	Plats	Linjer	Turer/ vardag	Förlust, fordonstim	Dold försening, fordonstim	Andel av förlusten i Stad A, %
1	Plats A1	13	1 094	18,3	46,8	10,1
2	Plats A2	14	769	13,1	33,9	7,2
3	Plats A3	14	746	10,3	26,0	5,7
4	Plats A4	19	1 356	8,8	21,6	4,8
5	Plats A5	8	330	8,5	22,4	4,7

Stad A: totalt 181,5 fordonstimmar per vardag. Dold försening per plats är luften platsen kräver i tidtabellen (P90 – P25 per tidsband) och kan inte summeras över platser. Källa: iter8.

Stad B: fem platser står för 53 procent av förlusten

Nr	Plats	Linjer	Turer/ vardag	Förlust, fordonstim	Dold försening, fordonstim	Andel av förlusten i Stad B, %
1	Plats B1	13	522	9,6	24,2	16,4
2	Plats B2	24	715	9,0	22,9	15,3
3	Plats B3	7	462	4,7	11,4	8,0
4	Plats B4	12	522	4,5	12,5	7,7
5	Plats B5	4	361	3,1	7,7	5,3

Stad B: totalt 58,8 fordonstimmar per vardag. Dold försening per plats är luften platsen kräver i tidtabellen (P90 – P25 per tidsband) och kan inte summeras över platser. Källa: iter8.

Stad C: fem platser står för 43 procent av förlusten

Nr	Plats	Linjer	Turer/ vardag	Förlust, fordonstim	Dold försening, fordonstim	Andel av förlusten i Stad C, %
1	Plats C1	12	829	5,8	15,4	10,8
2	Plats C2	8	354	4,8	13,4	8,9
3	Plats C3	8	354	4,3	11,1	8,0
4	Plats C4	9	556	4,1	10,0	7,7
5	Plats C5	10	736	4,1	10,6	7,7

Stad C: totalt 53,4 fordonstimmar per vardag. Dold försening per plats är luften platsen kräver i tidtabellen (P90 – P25 per tidsband) och kan inte summeras över platser. Källa: iter8.

Nationellt vägnät: fem platser står för 42 procent

Nr	Plats	Linjer	Turer/ vardag	Förlust, fordonstim	Dold försening, fordonstim	Andel av förlusten på nationella vägnätet, %
1	Plats N1	3	148	0,9	2,3	16,1
2	Plats N2	3	118	0,5	1,1	8,5
3	Plats N3	2	143	0,4	1,3	8,0
4	Plats N4	2	143	0,3	1,1	5,7
5	Plats N5	2	81	0,2	0,4	3,7

Nationellt vägnät: totalt 5,4 fordonstimmar per vardag. Dold försening per plats är luften platsen kräver i tidtabellen (P90 – P25 per tidsband) och kan inte summeras över platser. Källa: iter8.

UTANFÖR LISTAN: VÄGBYGGE

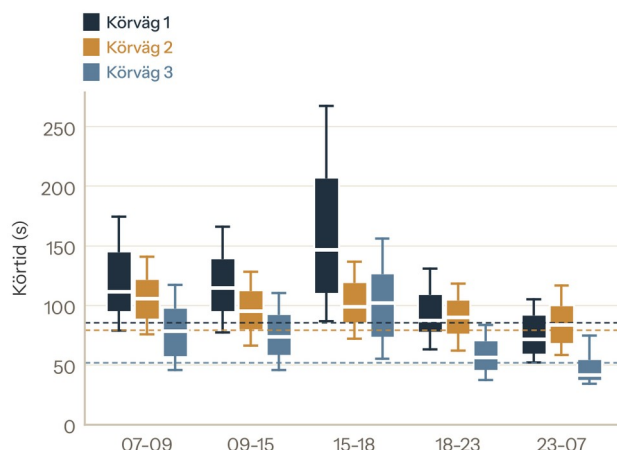
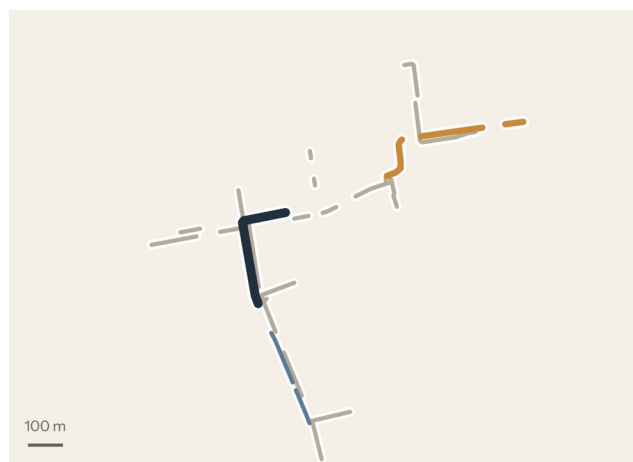
På en landsväg syns ett tydligt avvikande mönster för en regionlinje: en bra tur tar 37 sekunder genom den 628 meter långa sträckan, men var tionde tur i eftermiddagsrusningen tar över fyra minuter – även på natten är spridningen stor. Förklaringen är ett pågående vägbygge med ombyggda hållplatser, sänkt hastighet och tidvis begränsad framkomlighet. Störningen är tillfällig och ingår därför inte i förlusten eller topplistan.

4. Platserna en och en

Varje plats beskrivs på en halv sida. Diagrammet visar körtiden för upp till tre körvägar – den som förlorar mest tid i var och en av platsens största problemkedjor. Varje körväg har en egen färg, och kartan visar exakt de sträckor som just den körvägen kör genom, i samma färg. Platsens övriga problemkedjor är grå. Alla tider i en låda kommer alltså från samma körväg. Lådan är halva turerna (P25–P75), strecket mitt i lådan medianen och morrhåren P10 och P90. Den streckade linjen i samma färg är körvägens P25 över dygnet – den bra turen som förlusten räknas mot.

Stad A 1·Plats A1

13 linjer passerar platsen

18,3

fordonstim förlust per vardag

46,8

fordonstim dold försening

1094

turer per vardag, största kedjan

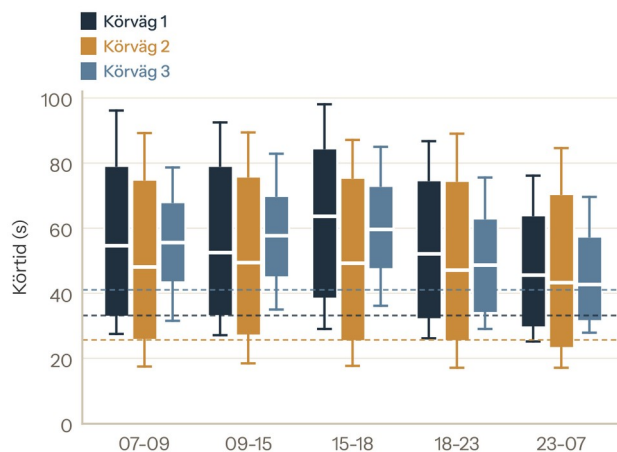
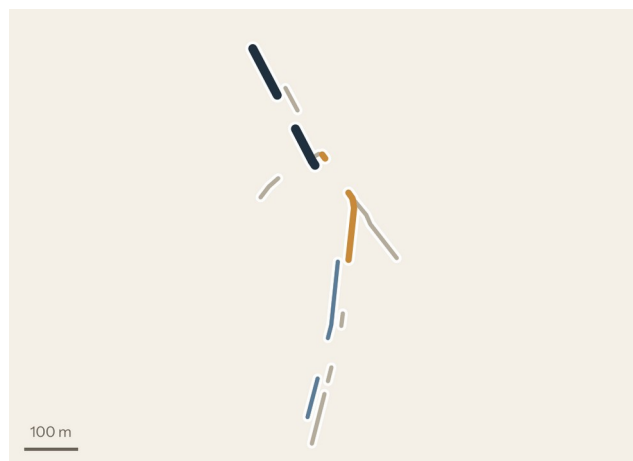
10,1 %

av förlusten i Stad A

Platsen har 10 problemkedjor och 13 linjer passerar. Mest tid förlorar körväg 1 (395 meter): en bra tur tar 86 sekunder; i eftermiddagsrusningen (15–18) tar en genomsnittlig tur 166 sekunder och var tionde minst 268. På natten tar samma tur 71 sekunder – förlusten växer med trafiken och är ett trängselproblem. Körväg 2 förlorar 0,7 fordonstimmar per vardag.

Stad A 2·Plats A2

14 linjer passerar platsen

13,1

fordonstim förlust per vardag

33,9

fordonstim dold försening

769

turer per vardag, största kedjan

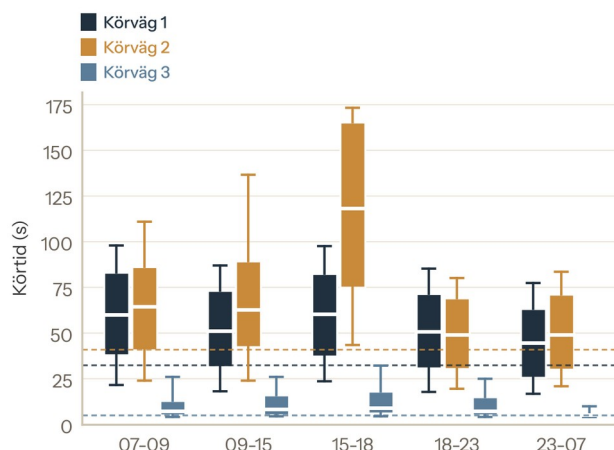
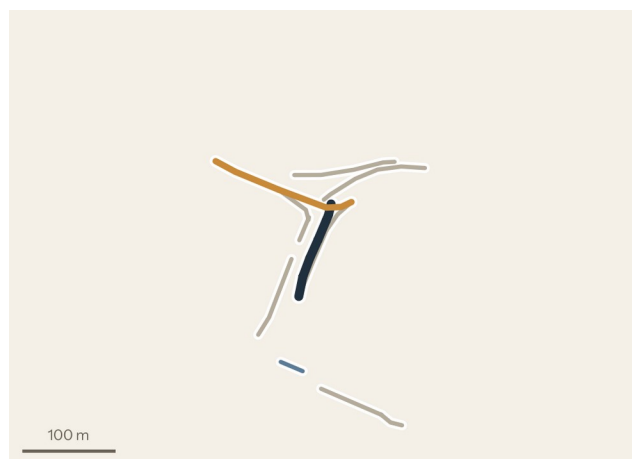
7,2 %

av förlusten i Stad A

Platsen har 5 problemkedjor och 14 linjer passerar. Mest tid förlorar körväg 1 (184 meter): en bra tur tar 33 sekunder; i eftermiddagsrusningen (15–18) tar en genomsnittlig tur 64 sekunder och var tionde minst 98. Även på natten tar turen 46 sekunder, långt över P25. Spridningen finns hela dygnet, vilket pekar på stopp i signal eller korsning snarare än köer. Körväg 2 förlorar 0,5 fordonstimmar per vardag.

Stad A 3 · Plats A3

14 linjer passerar platsen

10,3

fordonstim förlust per vardag

26,0

fordonstim dold försening

746

turer per vardag, största kedjan

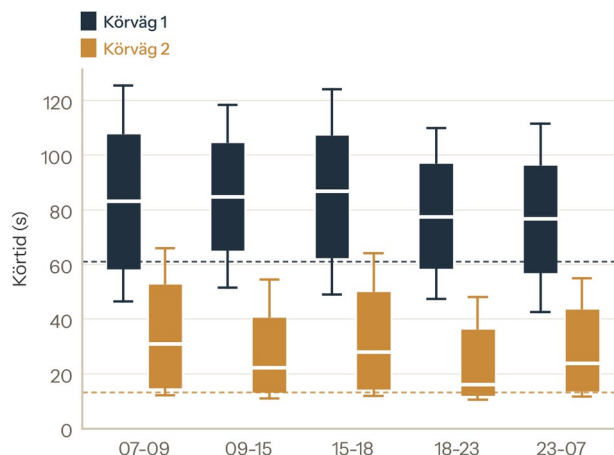
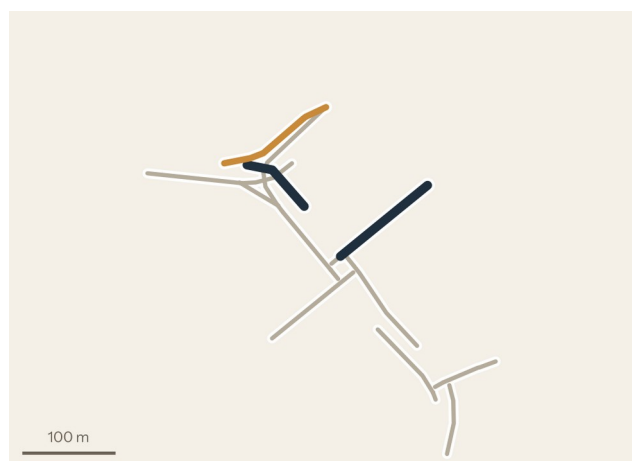
5,7 %

av förlusten i Stad A

Platsen har 6 problemkedjor och 14 linjer passerar. Mest tid förlorar körväg 1 (110 meter): en bra tur tar 33 sekunder; i morgonrusningen (07–09) tar en genomsnittlig tur 63 sekunder och var tionde minst 98. Även på natten tar turen 44 sekunder, långt över P25. Spridningen finns hela dygnet, vilket pekar på stopp i signal eller korsning snarare än köer. Körväg 2 förlorar 0,9 fordonstimmar per vardag.

Stad A 4 · Plats A4

19 linjer passerar platsen

8,8

fordonstim förlust per vardag

21,6

fordonstim dold försening

1356

turer per vardag, största kedjan

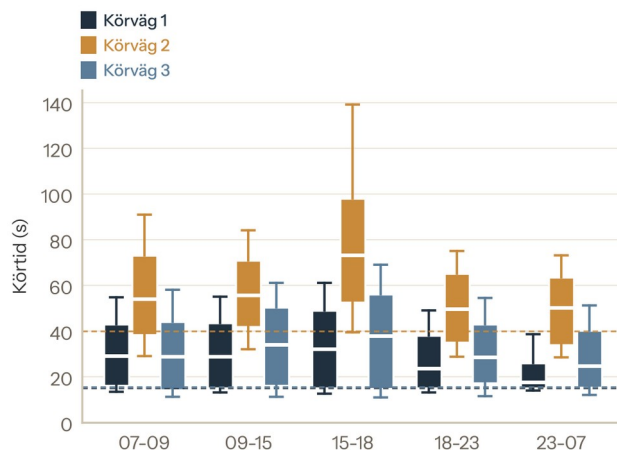
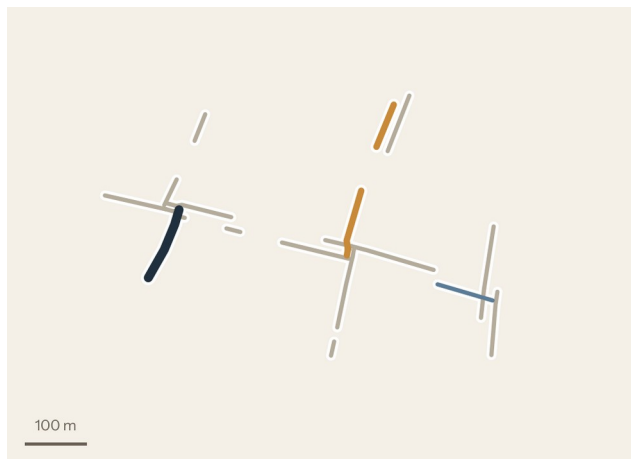
4,8 %

av förlusten i Stad A

Platsen har 2 problemkedjor och 19 linjer passerar. Mest tid förlorar körväg 1 (204 meter): en bra tur tar 61 sekunder; i eftermiddagsrusningen (15–18) tar en genomsnittlig tur 86 sekunder och var tionde minst 124. Även på natten tar turen 77 sekunder, långt över P25. Spridningen finns hela dygnet, vilket pekar på stopp i signal eller korsning snarare än köer. Körväg 2 förlorar 0,4 fordonstimmar per vardag.

Stad A 5·Plats A5

8 linjer passerar platsen

8,5

fordonstim förlust per vardag

22,4

fordonstim dold försening

330

turer per vardag, största kedjan

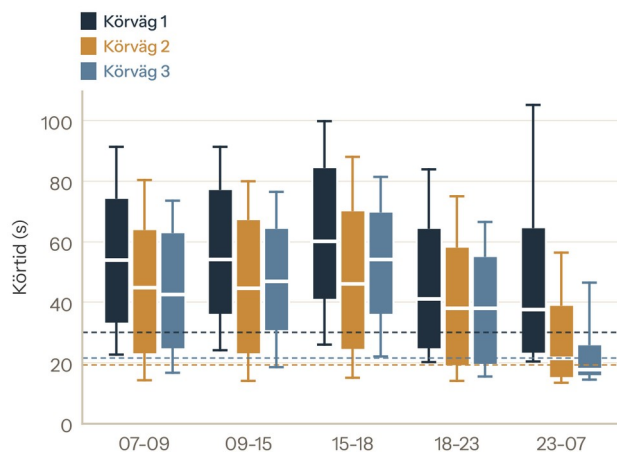
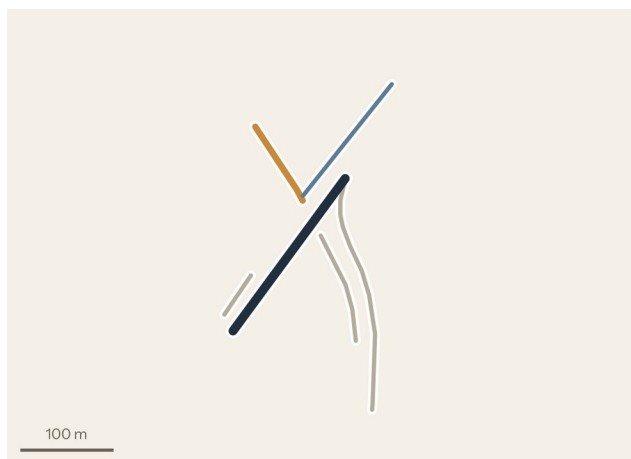
4,7 %

av förlusten i Stad A

Platsen har 11 problemkedjor och 8 linjer passerar. Mest tid förlorar körväg 1 (125 meter): en bra tur tar 15 sekunder; i eftermiddagsrusningen (15–18) tar en genomsnittlig tur 34 sekunder och var tionde minst 61. På natten tar samma tur 18 sekunder – förlusten växer med trafiken och är ett trängselproblem. Körväg 2 förlorar 0,6 fordonstimmar per vardag.

Stad B 1·Plats B1

13 linjer passerar platsen

9,6

fordonstim förlust per vardag

24,2

fordonstim dold försening

522

turer per vardag, största kedjan

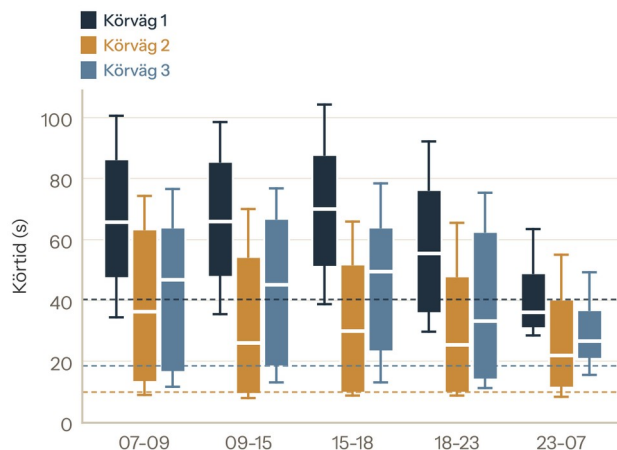
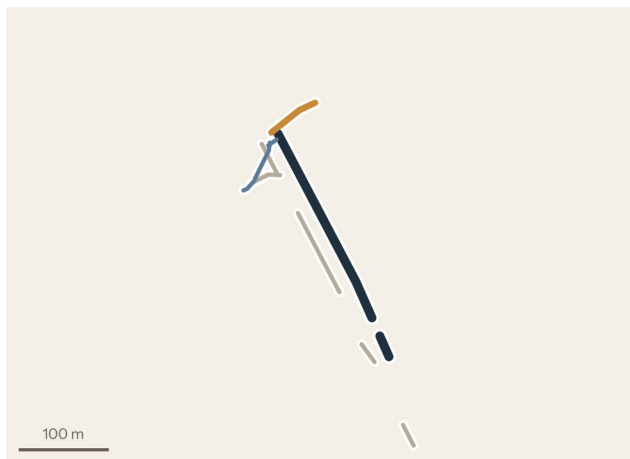
16,4 %

av förlusten i Stad B

Platsen har 5 problemkedjor och 13 linjer passerar. Mest tid förlorar körväg 1 (208 meter): en bra tur tar 30 sekunder; i eftermiddagsrusningen (15–18) tar en genomsnittlig tur 65 sekunder och var tionde minst 100. På natten tar samma tur 38 sekunder – förlusten växer med trafiken och är ett trängselproblem. Körväg 2 förlorar 0,8 fordonstimmar per vardag.

Stad B 2 · Plats B2

24 linjer passerar platsen

9,0

fordonstim förlust per vardag

22,9

fordonstim dold försening

715

turer per vardag, största kedjan

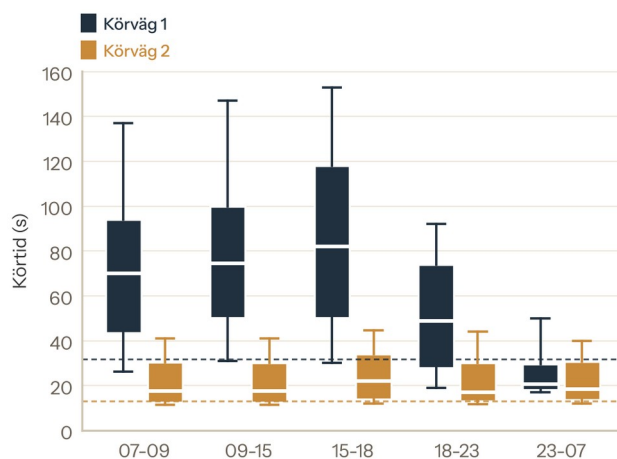
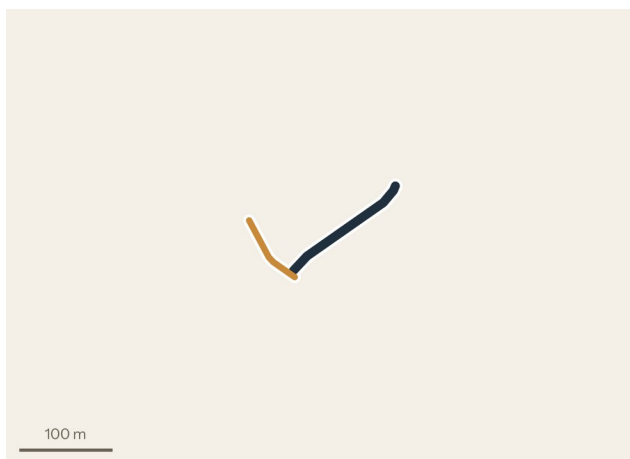
15,3 %

av förlusten i Stad B

Platsen har 3 problemkedjor och 24 linjer passerar. Mest tid förlorar körväg 1 (261 meter): en bra tur tar 40 sekunder; i eftermiddagsrusningen (15–18) tar en genomsnittlig tur 71 sekunder och var tionde minst 104. På natten tar samma tur 36 sekunder – förlusten växer med trafiken och är ett trängselproblem. Körväg 2 förlorar 0,3 fordonstimmar per vardag.

Stad B 3 · Plats B3

7 linjer passerar platsen

4,7

fordonstim förlust per vardag

11,4

fordonstim dold försening

462

turer per vardag, största kedjan

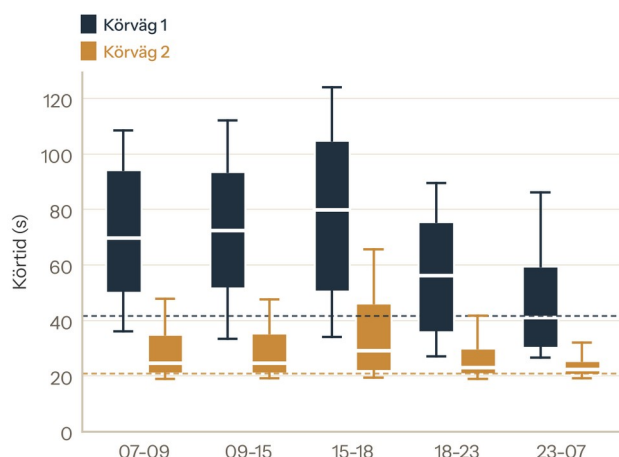
8,0 %

av förlusten i Stad B

Platsen har 2 problemkedjor och 7 linjer passerar. Mest tid förlorar körväg 1 (148 meter): en bra tur tar 32 sekunder; i eftermiddagsrusningen (15–18) tar en genomsnittlig tur 86 sekunder och var tionde minst 153. På natten tar samma tur 21 sekunder – förlusten växer med trafiken och är ett trängselproblem. Körväg 2 förlorar 0,1 fordonstimmar per vardag.

Stad B 4 · Plats B4

12 linjer passerar platsen

4,5

fordonstim förlust per vardag

12,5

fordonstim dold försening

522

turer per vardag, största kedjan

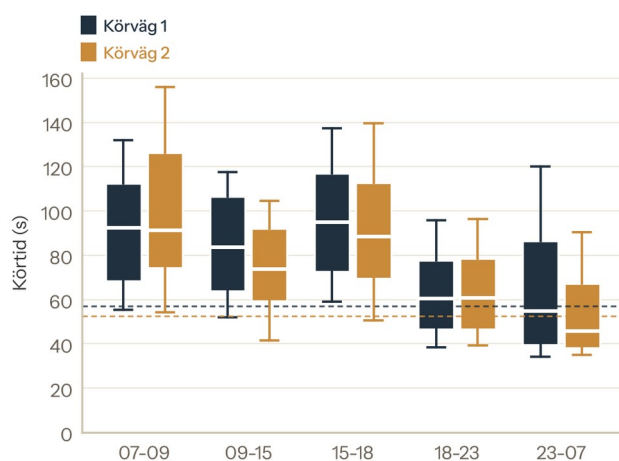
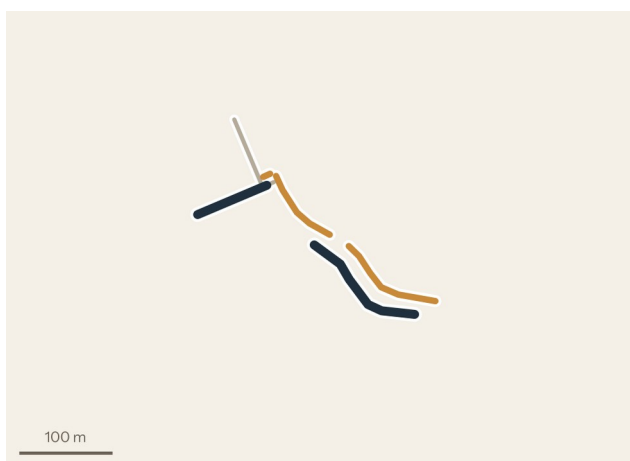
7,7 %

av förlusten i Stad B

Platsen har 2 problemkedjor och 12 linjer passerar. Mest tid förlorar körväg 1 (163 meter): en bra tur tar 42 sekunder; i eftermiddagsrusningen (15–18) tar en genomsnittlig tur 80 sekunder och var tionde minst 124. På natten tar samma tur 41 sekunder – förlusten växer med trafiken och är ett trängselproblem. Körväg 2 förlorar 0,3 fordonstimmar per vardag.

Stad B 5 · Plats B5

4 linjer passerar platsen

3,1

fordonstim förlust per vardag

7,7

fordonstim dold försening

361

turer per vardag, största kedjan

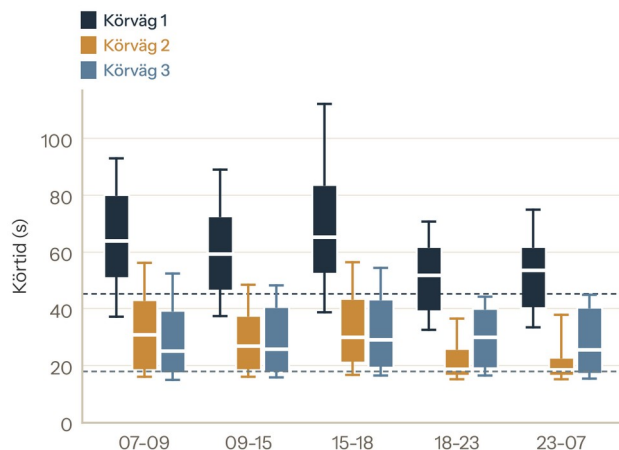
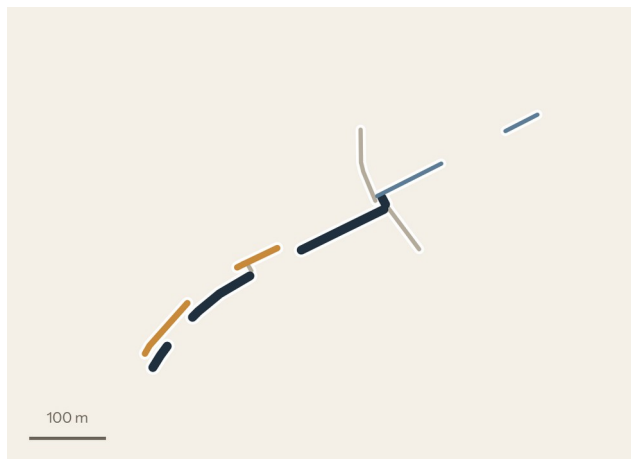
5,3 %

av förlusten i Stad B

Platsen har 2 problemkedjor och 4 linjer passerar. Mest tid förlorar körväg 1 (223 meter): en bra tur tar 57 sekunder; i eftermiddagsrusningen (15–18) tar en genomsnittlig tur 96 sekunder och var tionde minst 137. På natten tar samma tur 55 sekunder – förlusten växer med trafiken och är ett trängselproblem. Körväg 2 förlorar 0,8 fordonstimmar per vardag.

Stad C 1·Plats C1

12 linjer passerar platsen

5,8

fordonstim förlust per vardag

15,4

fordonstim dold försening

829

turer per vardag, största kedjan

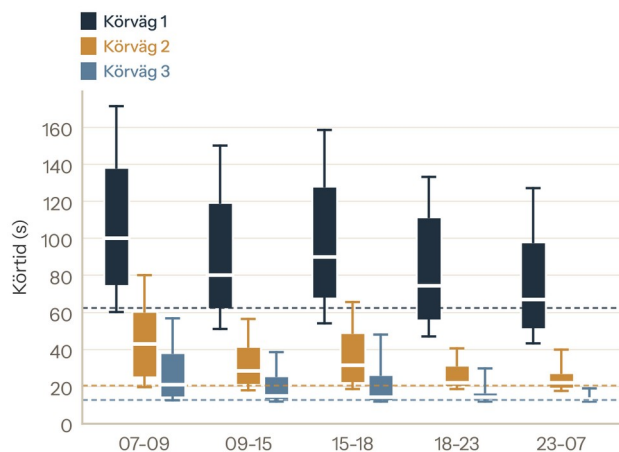
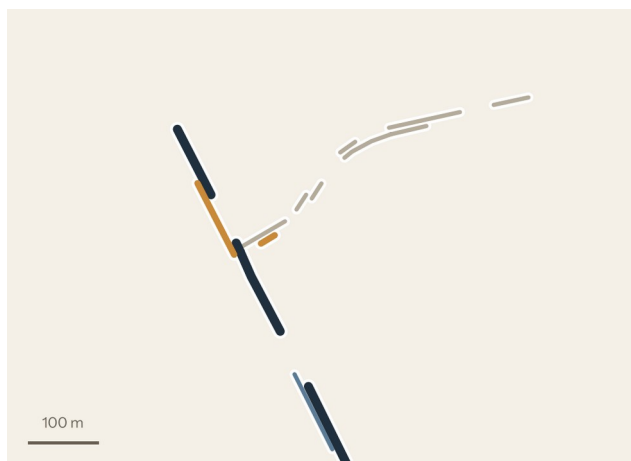
10,8 %

av förlusten i Stad C

Platsen har 4 problemkedjor och 12 linjer passerar. Mest tid förlorar körväg 1 (269 meter): en bra tur tar 45 sekunder; i eftermiddagsrusningen (15–18) tar en genomsnittlig tur 72 sekunder och var tionde minst 112. Även på natten tar turen 54 sekunder, långt över P25. Spridningen finns hela dygnet, vilket pekar på stopp i signal eller korsning snarare än köer. Körväg 2 förlorar 0,2 fordonstimmar per vardag.

Stad C 2·Plats C2

8 linjer passerar platsen

4,8

fordonstim förlust per vardag

13,4

fordonstim dold försening

354

turer per vardag, största kedjan

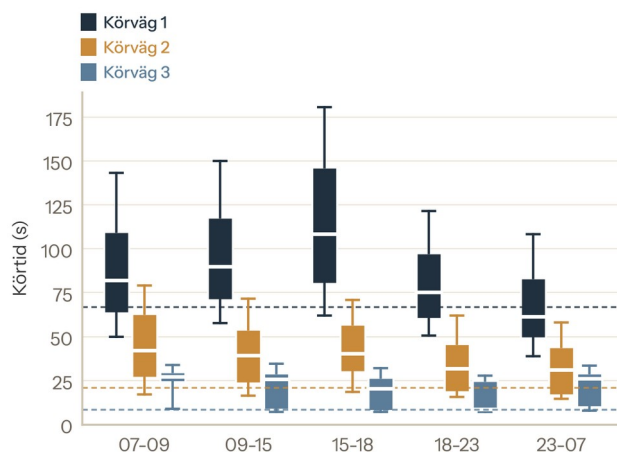
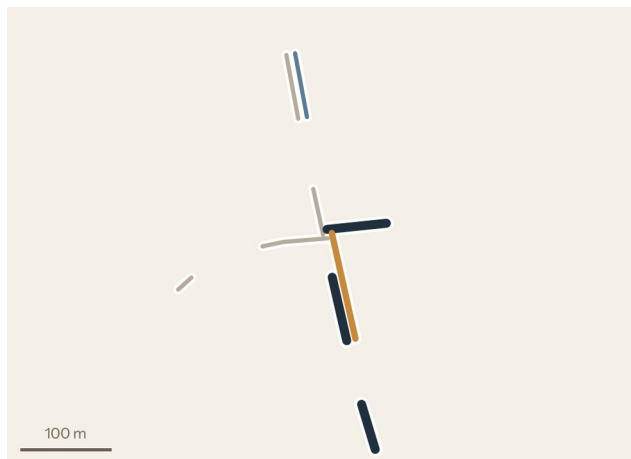
8,9 %

av förlusten i Stad C

Platsen har 5 problemkedjor och 8 linjer passerar. Mest tid förlorar körväg 1 (426 meter): en bra tur tar 63 sekunder; i morgonrusningen (07–09) tar en genomsnittlig tur 109 sekunder och var tionde minst 172. På natten tar samma tur 67 sekunder – förlusten växer med trafiken och är ett trängselproblem. Körväg 2 förlorar 0,2 fordonstimmar per vardag.

Stad C 3 · Plats C3

8 linjer passerar platsen

4,3

fordonstim förlust per vardag

11,1

fordonstim dold försening

354

turer per vardag, största kedjan

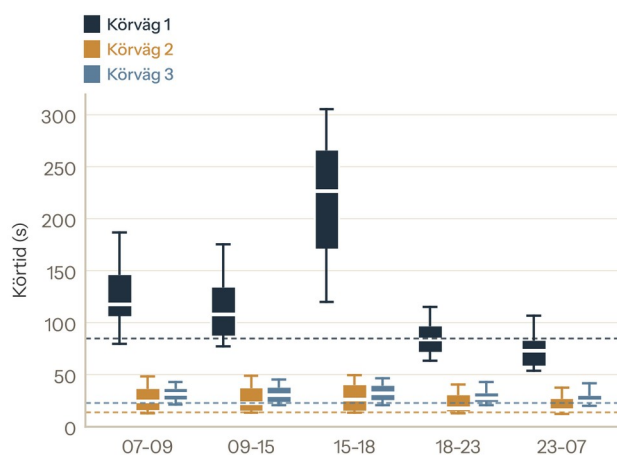
8,0 %

av förlusten i Stad C

Platsen har 3 problemkedjor och 8 linjer passerar. Mest tid förlorar körväg 1 (193 meter): en bra tur tar 67 sekunder; i eftermiddagsrusningen (15–18) tar en genomsnittlig tur 117 sekunder och var tionde minst 181. På natten tar samma tur 61 sekunder – förlusten växer med trafiken och är ett trängselproblem. Körväg 2 förlorar 0,4 fordonstimmar per vardag.

Stad C 4 · Plats C4

9 linjer passerar platsen

4,1

fordonstim förlust per vardag

10,0

fordonstim dold försening

556

turer per vardag, största kedjan

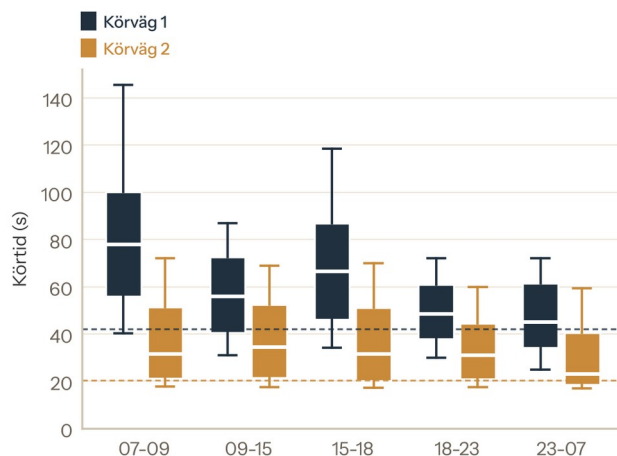
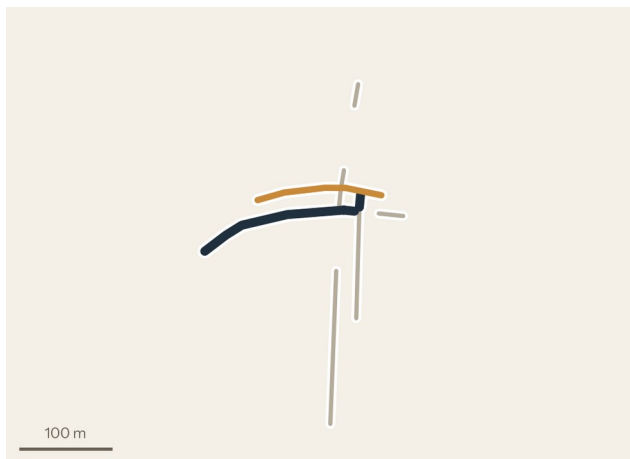
7,7 %

av förlusten i Stad C

Platsen har 5 problemkedjor och 9 linjer passerar. Mest tid förlorar körväg 1 (565 meter): en bra tur tar 85 sekunder; i eftermiddagsrusningen (15–18) tar en genomsnittlig tur 219 sekunder och var tionde minst 305. På natten tar samma tur 73 sekunder – förlusten växer med trafiken och är ett trängselproblem. Körväg 2 förlorar 0,2 fordonstimmar per vardag.

Stad C 5 · Plats C5

10 linjer passerar platsen

4,1

fordonstim förlust per vardag

10,6

fordonstim dold försening

736

turer per vardag, största kedjan

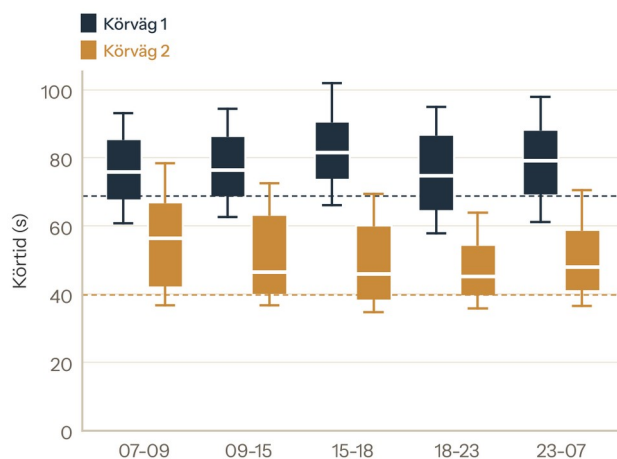
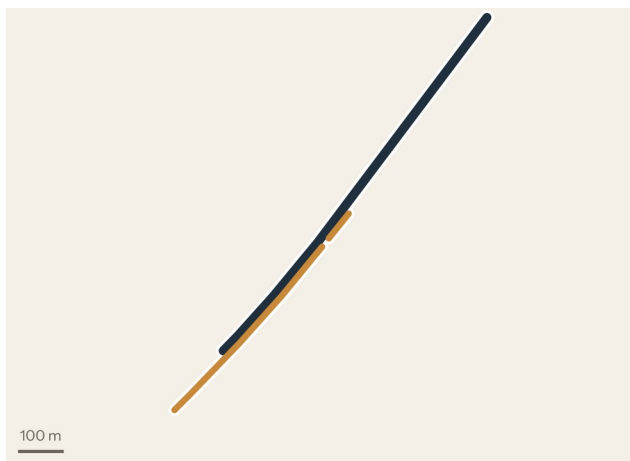
7,7 %

av förlusten i Stad C

Platsen har 2 problemkedjor och 10 linjer passerar. Mest tid förlorar körväg 1 (194 meter): en bra tur tar 42 sekunder; i morgonrusningen (07–09) tar en genomsnittlig tur 86 sekunder och var tionde minst 146. På natten tar samma tur 45 sekunder – förlusten växer med trafiken och är ett trängselproblem. Körväg 2 förlorar 0,3 fordonstimmar per vardag.

Nationellt vägnät 1 · Plats N1

3 linjer passerar platsen

0,9

fordonstim förlust per vardag

2,3

fordonstim dold försening

148

turer per vardag, största kedjan

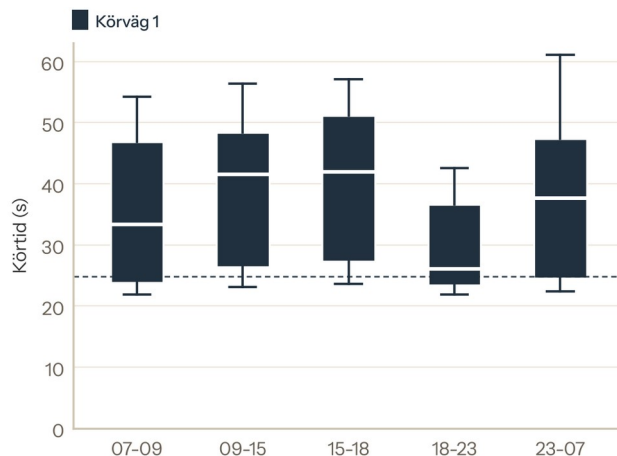
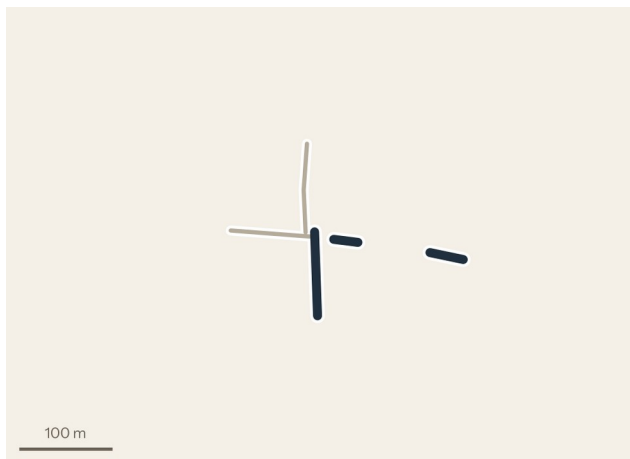
16,1 %

av förlusten på nationella vägnätet

Platsen har 2 problemkedjor och 3 linjer passerar. Mest tid förlorar körväg 1 (1014 meter): en bra tur tar 69 sekunder; i eftermiddagsrusningen (15–18) tar en genomsnittlig tur 83 sekunder och var tionde minst 102. Även på natten tar turen 79 sekunder, långt över P25. Spridningen finns hela dygnet, vilket pekar på stopp i signal eller korsning snarare än köer. Körväg 2 förlorar 0,2 fordonstimmar per vardag.

Nationellt vägnät 2 · Plats N2

3 linjer passerar platsen

0,5

fordonstim förlust per vardag

1,1

fordonstim dold försening

118

turer per vardag, största kedjan

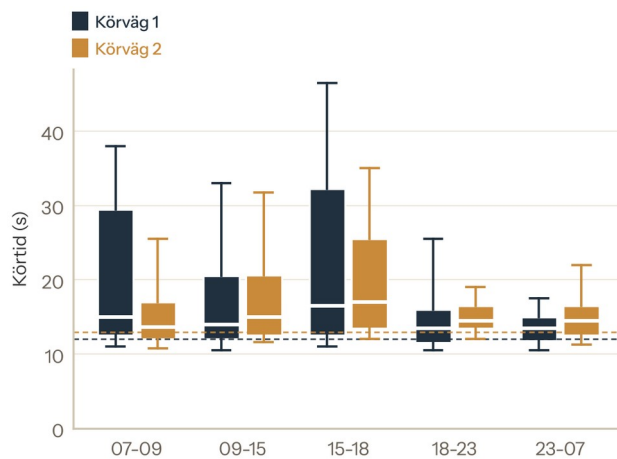
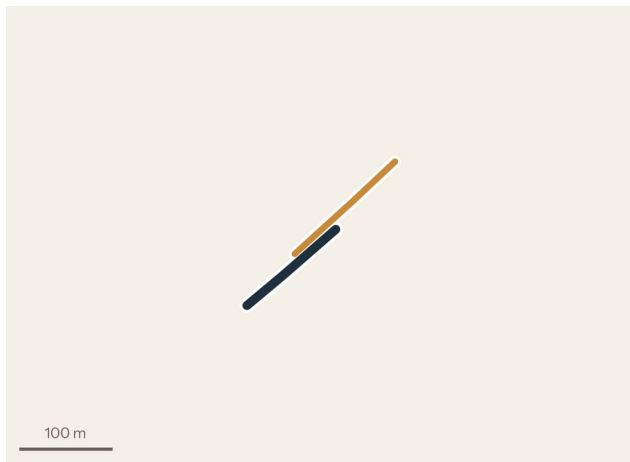
8,5 %

av förlusten på nationella vägnätet

Platsen har 1 problemkedjor och 3 linjer passerar. Mest tid förlorar körväg 1 (158 meter): en bra tur tar 25 sekunder; i natten (23–07) tar en genomsnittlig tur 43 sekunder och var tionde minst 61. Även på natten tar turen 38 sekunder, långt över P25. Spridningen finns hela dygnet, vilket pekar på stopp i signal eller korsning snarare än köer.

Nationellt vägnät 3 · Plats N3

2 linjer passerar platsen

0,4

fordonstim förlust per vardag

1,3

fordonstim dold försening

143

turer per vardag, största kedjan

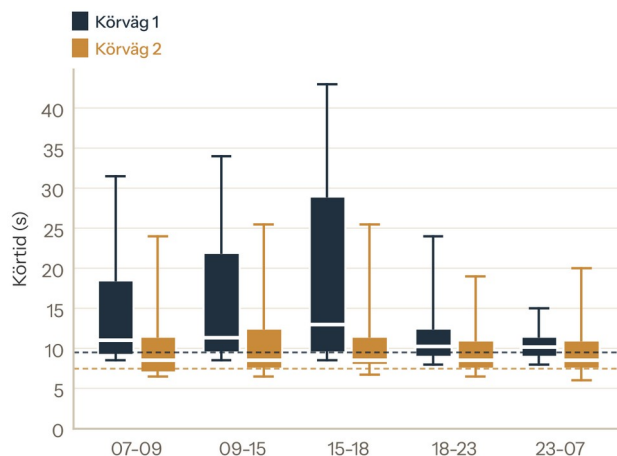
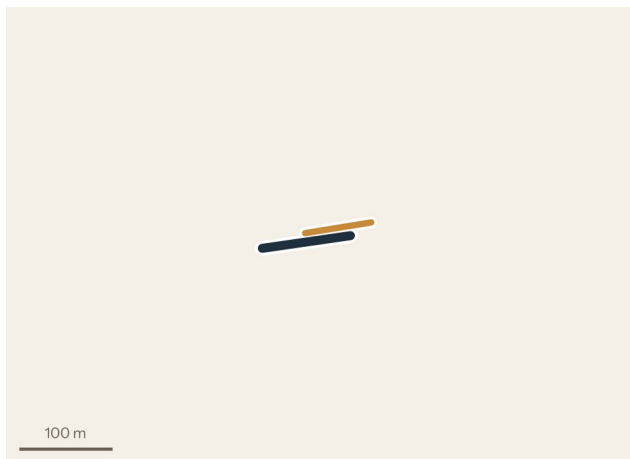
8,0 %

av förlusten på nationella vägnätet

Platsen har 2 problemkedjor och 2 linjer passerar. Mest tid förlorar körväg 1 (130 meter): en bra tur tar 12 sekunder; i eftermiddagsrusningen (15–18) tar en genomsnittlig tur 23 sekunder och var tionde minst 46. På natten tar samma tur 14 sekunder – förlusten växer med trafiken och är ett trängselproblem. Körväg 2 förlorar 0,1 fordonstimmar per vardag.

Nationellt vägnät 4 · Plats N4

2 linjer passerar platsen

0,3

fordonstim förlust per vardag

1,1

fordonstim dold försening

143

turer per vardag, största kedjan

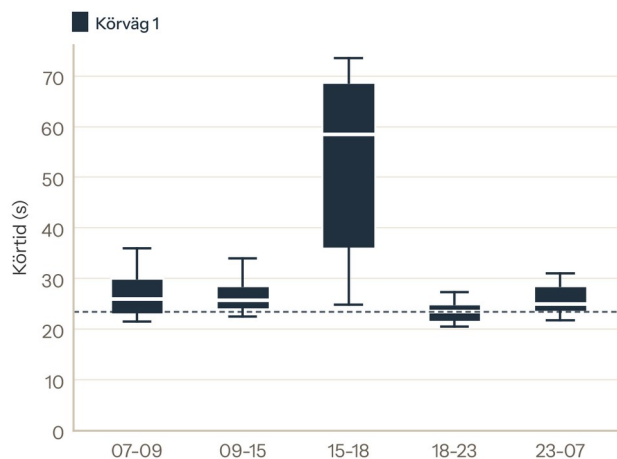
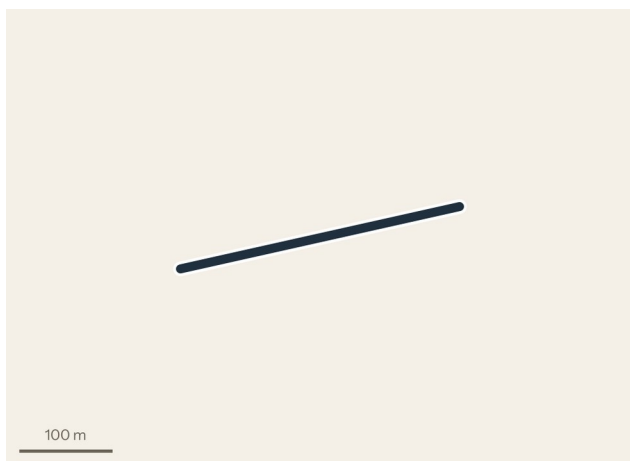
5,7 %

av förlusten på nationella vägnätet

Platsen har 2 problemkedjor och 2 linjer passerar. Mest tid förlorar körväg 1 (99 meter): en bra tur tar 10 sekunder; i eftermiddagsrusningen (15–18) tar en genomsnittlig tur 21 sekunder och var tionde minst 43. På natten tar samma tur 10 sekunder – förlusten växer med trafiken och är ett trängselproblem. Körväg 2 förlorar 0,1 fordonstimmar per vardag.

Nationellt vägnät 5 · Plats N5

2 linjer passerar platsen

0,2

fordonstim förlust per vardag

0,4

fordonstim dold försening

81

turer per vardag, största kedjan

3,7 %

av förlusten på nationella vägnätet

Platsen har 1 problemkedjor och 2 linjer passerar. Mest tid förlorar körväg 1 (314 meter): en bra tur tar 24 sekunder; i eftermiddagsrusningen (15–18) tar en genomsnittlig tur 54 sekunder och var tionde minst 74. På natten tar samma tur 25 sekunder – förlusten växer med trafiken och är ett trängselproblem.

Rekommendation

1. **Börja i Stad A och med de största platserna.** De delas av många linjer, så en åtgärd på en plats ger effekt på flera linjer samtidigt.
2. **Skilj på trängsel och signal.** Där körtiden är hög också på natten handlar det om korsningen – signalprioritering eller ändrad svängreglering. Där den bara är hög i rusning handlar det om köer – egen yta för bussen.
3. **Räkna luften för hela körvägen, inte kedja för kedja.** Att lägga ihop P90 per kedja ger 61 procent för mycket luft i tidtabellen.
4. **Ta med siffrorna till väghållaren.** Förlusten i fordonstimmar per vardag går att följa upp efter en åtgärd, plats för plats, med samma metod.

iter8 står bakom Lasse – en ny kollega för kollektivtrafikens regioner, operatörer och kommuner. Lasse hittar var trafiken tappar tid och vilka som drabbas, föreslår åtgärder, tar fram underlaget till den som ska besluta och följer upp att det verkade.